

Quick scan flora en fauna

Boshuisweg 3a, Putten

In opdracht van: De heer Van Montfrans

2 maart 2020

Colofon

© 2020 Laneco / Marcel van Montfrans

Tekst en samenstelling: J. Roelofs MSc.

Tweede lezer: : ir. D. van Pijkeren

Projectnummer: 06.20.06

In opdracht van: de heer Van Montfrans

Wijze van citeren: Roelofs, J., 2020, *Quick scan flora en fauna Boshuisweg 3a te Putten*. Laneco, Ede.

Laneco is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologisch advies en onderzoek.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Laneco. Noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

Laneco is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Laneco. De opdrachtgever vrijwaart Laneco voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUD

1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING	4
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGEPEN	5
2	TOETSING.....	7
2.1	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	7
2.2	NATUURNETWERK NEDERLAND	7
2.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	7
2.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	8
2.5	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING	8
3	CONCLUSIE.....	15
3.1	NATUURNETWERK NEDERLAND	15
3.2	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	15
3.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	15
3.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING	15
3.5	CONSEQUENTIES	16
3.6	AANBEVELINGEN	16
BIJLAGE 1	WETTELIJK KADER	17
BIJLAGE 2	LITERATUURLIJST.....	21

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Aan de Boshuisweg 3a te Putten is men voornemens een chalet, een koetsenstalling en een open loods te verwijderen. Er wordt een dubbele carport met fietsenschuurtje terug geplaatst. In opdracht van de heer Van Montfrans heeft Laneco de werkzaamheden getoetst aan de Wet natuurbescherming en een quick scan flora en fauna uitgevoerd.

Plangebied aan de Boshuisweg 3a, met in de rode kaders de opstallen die verdwijnen (ondergrond: Bron Pdokviewer).

In deze quick scan zijn de geschiktheid van het habitat voor beschermde planten- en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten beoordeeld op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN

Het plangebied, aan de Boshuisweg 3a te Putten (gemeente Putten, provincie Gelderland), ligt in een kleinschalig agrarisch landschap. Ten oosten en westen van het plangebied is een bosje aanwezig. Ten noorden en ten zuiden zijn agrarische percelen gelegen. Verder naar het oosten toe, op circa 300 meter afstand, ligt het natuurgebied de Veluwe. Op het perceel zijn een woonhuis en 4 opstallen aanwezig. Hiervan worden er 3 gesloopt. Het gaat hierbij om een chalet (nr 1 op de onderstaande kaart), een koetsenstalling en zadelkamer (nr 2 op de kaart) en een loods (nr 3 op de kaart). De opstallen staan op een verhard erf. Het chalet is opgebouwd uit hout, met een bitumen dakbedekking. De koetsenstalling is een stenen schuur met een dak van damwand platen. In de muren is een spouw aanwezig. De loods bestaat uit een halfopen overkapping, die opgebouwd is uit damwand platen over een houten structuur. De woning en 4^e schuur blijven behouden. Er wordt een dubbele carport met fietsenschuurtje terug geplaatst.

Indrukken van het plangebied, met van boven naar onder en van linksnaar rechts: de loods, koetsenstalling, het huis dat behouden blijft en een opstal die behouden blijft met daar tussenin het houten chalet (foto's: Laneco).

2 TOETSING

2.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Via de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soortengegevens. De gegevens geven echter alleen een indicatie. Daarom zijn ook andere verspreidingsbronnen geraadpleegd (zie literatuurlijst in bijlage 2). De meeste gegevens betreffen relatief globale verspreidingsgegevens.

Op 7 februari 2020 heeft ecooloog D. van Pijkeren van Laneco het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van het veldbezoek was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid van het habitat voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Dit veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

2.2 NATUURNETWERK NEDERLAND

Het plangebied bevindt zich niet binnen de begrenzing van het Gelders Natuurnetwerk (GNN; onderdeel van het NNN). Ten oosten, op circa 200 meter van de plangrens, ligt de grens van het GNN. Door de voorgenomen ingreep gaat geen oppervlakte aan GNN verloren. Vanuit de GNN gaat geen externe werking. Er zijn geen effecten op de GNN te verwachten als gevolg van de voorgenomen plannen.

2.2.1 Overige beleidskaders

Volgens het Natuurbeleidsplan (NBP) zijn de kaders 'zoekgebied water 2020' en 'leefgebied agrarisch natuur- en landschapsbeheer 2020' van toepassing in het plangebied. Het gaat hier echter om kaders voor subsidie, voor de voorgenomen ontwikkeling zijn er vanuit deze kaders daarom geen consequenties te verwachten.

2.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied ligt op ongeveer 300 meter afstand van het Natura 2000-gebied Veluwe. Binnen het plangebied wordt de functie van stalhouderij vervangen door een woonbestemming. De aantrekkende werking van de stalhouderij vervalt permanent, er zullen minder verkeersbewegingen zijn. Ook neemt het aantal gehouden dieren permanent af. Hierdoor zal de stikstofuitstoot binnen het plangebied permanent lager worden dan in de huidige vorm van een stalhouderij, en wordt een nadere berekening voor de effecten van de uitstoot van stikstof op het Natura-2000 gebied overbodig geacht.

2.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

Er worden geen bomen gekapt. Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is hier dan ook niet van toepassing.

2.5 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Wet natuurbescherming onderdeel soorten moet worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op (potentiële) verblijfplaatsen of (potentieel) leefgebied van beschermde planten en dieren.

2.5.1 Vaatplanten

Beschermde soorten vaatplanten zijn over het algemeen gebonden aan specifieke standplaatsen in natuurgebieden, op schrale (graan)akkers of andere bijzondere groeiplaatsen. Binnen het verharde en gecultiveerde plangebied komen deze situaties niet voor. Negatieve effecten op strikt beschermde plantensoorten zijn daarom uit te sluiten.

2.5.2 Grondgebonden zoogdieren

Om een goed beeld te krijgen van de te verwachten soorten grondgebonden zoogdieren in de directe omgeving van en binnen het plangebied zijn de volgende bronnen geraadpleegd: *Atlas van de Nederlandse zoogdieren* (Broekhuizen et al., 2016) en www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren.

Nationaal beschermde soorten met provinciale vrijstelling

Binnen het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied kunnen verschillende nationaal beschermde zoogdiersoorten voorkomen, zoals egel (*Erinaceus europaeus*), konijn (*Oryctolagus cuniculus*), vos (*Vulpes vulpes*) en verschillende algemeen voorkomende soorten muizen en spitsmuizen. Voor deze soorten geldt in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling een vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Niet-vrijgestelde nationale en Europees beschermde soorten

Van de niet-vrijgestelde nationaal beschermde zoogdiersoorten is volgens bovengenoemde bronnen uit de ruime omgeving van het plangebied het voorkomen bekend van boommarter (*Martes martes*), bunzing (*Mustela putorius*), damhert (*Dama dama*), das (*Meles meles*), edelhert (*Cervus elaphus*), eekhoorn (*Sciurus vulgaris*), hermelijn (*Mustela erminea*), steenmarter (*Martes foina*), waterspitsmuis (*Neomys fodiens*), wezel (*Mustela nivalis*), wild zwijn (*Sus scrofa*).

Van de Europees beschermde zoogdiersoorten zijn geen waarnemingen bekend in de ruime omgeving van het plangebied.

Boommarter en eekhoorn zijn boombewonende soorten die nesten hebben in oude spechtholen of in bomen. Bij het verwijderen van de gebouwen en loodsen worden geen bomen aangetast. In de omliggende bomen zijn ook geen holtes aanwezig die geschikt kunnen zijn voor boommarter of eekhoorn. De aanwezigheid van deze soorten binnen het plangebied is daarom uitgesloten.

Das komt veel voor in kleinschalige agrarische landschappen. Aangezien het plangebied volledig verhard is, wordt de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen of andere essentiële onderdelen van het leefgebied van das uitgesloten binnen het plangebied. Voor eventueel in de omgeving aanwezig zijnde dassen wordt geen leefgebied aangetast door het weghalen van de gebouwen en loodsen.

Voor edelhert, damhert en wild zwijn geldt buiten de bossen van de Veluwe een nulstandsbeleid. Deze soorten komen vooral voor in lichte loofbossen, gemengde bossen en in randzones bij graslanden en open plekken. Vanwege het ontbreken van een dergelijk geschikt habitat wordt de aanwezigheid van deze soorten binnen het plangebied uitgesloten.

Steenmarter is een typisch gebouwbewonende soort die in menselijke bebouwing kan voorkomen. Binnen de te slopen gebouwen zijn geen sporen gevonden die duiden op de aanwezigheid van steenmarter (latrines, vettige sporen, prooiresten). De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied wordt daarom uitgesloten.

Waterspitsmuis leeft in ruig begroeide oevers langs schoon, niet te voedselrijk water met een goed ontwikkelde watervegetatie en flauwe oever. Dit habitat komt binnen het plangebied niet voor, waardoor deze soort uitgesloten kan worden.

Voor de kleine marterachtigen bunzing, hermelijn en wezel heeft het verharde plangebied onvoldoende structuur om van belang te zijn. Er is niet tot nauwelijks groen of dekking aanwezig. Effecten op deze soorten worden uitgesloten voor de geplande ingreep.

Conclusie

Op basis van de archiefgegevens en biotoopinschattingen tijdens het veldbezoek wordt het voorkomen van verblijfplaatsen van niet-vrijgestelde nationaal en Europese beschermde grondgebonden zoogdiersoorten uitgesloten. Van de algemeen voorkomende zoogdiersoorten mogen de verblijfplaatsen bij ruimtelijke ingrepen op basis van een provinciale vrijstelling worden aangetast.

2.5.3 Vleermuizen

Om inzicht te krijgen in de aanwezige soorten vleermuizen in de directe omgeving van en binnen het plangebied zijn de volgende bronnen geraadpleegd: *Atlas van de Nederlandse zoogdieren* (Broekhuizen et al., 2016), *Atlas van de Nederlandse vleermuizen* (Limpens et al., 1997) en www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren.

Vleermuizen zijn vliegende zoogdieren die aan de hand van echolocatie hun positie bepalen. Deze nachtdieren verblijven overdag in besloten ruimtes. Vleermuizen worden globaal onderverdeeld in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn ook soorten die van beide elementen gebruik maken. Ook is er onderscheid te maken in de zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Een groot aantal soorten overwintert in bunkers, grotten en kelders. Dit geldt ook voor sommige soorten die 's zomers in boomholten verblijven. Andere soorten vleermuizen verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen en dergelijke) of bomen (in holten of achter de bast).

Vanaf begin april komen vleermuizen tevoorschijn uit hun winterverblijven. Afhankelijk van het weer verschijnt de ene soort wat later dan de andere. Van half mei tot half juli vormen de vleermuizen kraamkolonies waarin de jongen worden geboren en grootgebracht. De mannetjes verblijven dan apart in kleinere groepen. In het paarseizoen, vanaf half augustus tot september, vallen de kraamkolonies uiteen. Sommige soorten vleermuizen trekken dan uit hun voortplantingsgebied weg, terwijl andere soorten nooit ver vliegen tussen zomer- en winterverblijf. De meeste vleermuissoorten paren in deze periode. Vanaf oktober gaan de verschillende soorten in winterslaap, waarbij de ene soort zich eerder terugtrekt in zijn winterverblijf dan de andere.

De soorten maken vaak jarenlang gebruik van vaste aanvliegroutes tussen verblijfplaats en foerageergebied en volgen daarbij lijnelementen zoals bomenrijen of bebouwing. Het behoud van zulke lijnelementen kan daarom cruciaal zijn voor de instandhouding van het leefgebied.

Alle vleermuissoorten, hun verblijfplaatsen en belangrijke onderdelen van het leefgebied zijn beschermd in de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.6 van deze wet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn).

Volgens de verspreidingsgegevens uit bovengenoemde bronnen komen in de omgeving van het plangebied verschillende soorten vleermuizen voor zoals franjestaart (*Myotis nattereri*), gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*).

Foerageergebied en vliegroutes

Het plangebied kan door vleermuizen gebruikt worden om te foerageren. Door het geringe formaat en de afwezigheid van groen gaat het echter niet om essentieel foerageergebied. Door het verdwijnen van de bebouwing wordt het plangebied als foerageergebied voor vleermuizen waarschijnlijk meer geschikt. Er is in de omgeving van het plangebied tevens voldoende alternatief foerageergebied voor vleermuizen.

Voornamelijk de bomen rondom het plangebied kunnen als lijnelement fungeren en als vliegroute door vleermuizen gebruikt worden. Deze bomen blijven behouden, waardoor er geen essentiële vliegroutes verloren gaan. De te slopen opstallen maken geen onderdeel uit van een lijnelement.

Verblijfplaatsen

De halfopen loods bestaat uit een enkel metalen damwandprofiel, waarin geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen voorkomen. Het materiaal is ongeschikt voor vleermuizen om aan vast te grijpen er zijn geen verscholen ruimtes met isolerende werking aanwezig. Het chalet is een laag gebouw, er zijn in het chalet geen openingen gevonden waar vleermuizen door naar binnen kunnen. Enkele onder het dak is een bredere strook toegankelijk. Deze is echter weer dermate open dat de plek te tochtig is voor vleermuizen. In de zomer zal het onder het bitumen dak ook te warm worden voor vleermuizen.

De spouwmuur van de koetsenstalling afgedekt met een muurbalk en overal onbereikbaar voor vleermuizen. De achterzijde en de zijkant bestaan uit metalen damwandprofielen. Het damwand dak bestaat uit ongeschikt materiaal voor vleermuizen, het biedt geen grip en een isolerende werking ontbreekt. Het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen wordt hierdoor uitgesloten.

Conclusie

Het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen wordt uitgesloten binnen het plangebied. Ook effecten op essentieel foerageergebied en vliegroutes worden uitgesloten. Nader onderzoek naar vleermuizen is niet nodig.

2.5.4 Vogels

Alle vogels zijn strikt beschermd in de Wet natuurbescherming (Artikel 3.1/3.2 Wet natuurbescherming en Vogelrichtlijn). Aantasting van actief gebruikte nesten is niet toegestaan.

Van een aantal vogelsoorten zijn de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen en leefgebied) het gehele jaar door beschermd. Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil (*Athene noctua*)).

2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden (voorbeeld: huismus (*Passer domesticus*)).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders (voorbeeld kerkuil (*Tyto alba*) en slechtvalk (*Falco peregrinus*)).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: buizerd (*Buteo buteo*)).

De vogels uit deze categorieën zijn meestal zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. Door de leefwijze van deze soorten is het niet mogelijk om bij directe verstoring van de nesten te voldoen aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming. De lijst van jaarrond beschermde vogels is in september 2009 door het ministerie van LNV gepubliceerd.

Ook is er een lijst vogels aangewezen waarvan alleen bij effecten op populatieniveau maatregelen nodig zijn; de zogenaamde categorie 5.

Van de vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd, kunnen verschillende soorten roofvogels (bijvoorbeeld buizerd en sperwer (*Accipiter nisus*)) broeden op locaties met bomen in kleinschalig agrarisch gebied. In de omgeving van het plangebied is tevens het voorkomen bekend van de uilen kerkuil (*Tyto alba*), steenuil en ransuil (*Asio otus*).

De geplande werkzaamheden hebben geen betrekking op de kap van bomen. In de omliggende bomen, die ten tijde van het veldbezoek goed geïnspecteerd konden worden doordat de bomen niet in het blad stonden, zijn geen nesten aangetroffen. Ook zijn geen sporen (braakballen en kalksporen) van uilen aangetroffen bij de omliggende bomen of in de opstallen.

Vogels waarvan het nest jaarrond beschermd is die in gebouwen broeden, zijn de gebouwbewonende gierzwaluw en huismus.

Voor gierzwaluw is de bebouwing ongeschikt, de bebouwing is veelal te laag voor gierzwaluw. Daarnaast zijn er onder de golfplaten daken is geen geschikte ruimtes voor gierzwaluwen om hun nest te maken.

Ruimtes in het chalet waar huismus zou kunnen broeden (foto: Laneco)

Voor huismus zijn er in het dak van het houten chalet enkele ruimtes waar huismus zou kunnen broeden. Nader onderzoek naar het voorkomen van huismus is noodzakelijk om dit te onderzoeken.

De directe omgeving van het plangebied biedt geschikte leefgebied en nestlocaties voor diverse categorie 5-soorten, zoals ekster en pimpelmees (*Cyanistes caerulea*). Voor deze soorten blijven er voldoende alternatieven in de omgeving over. Ook worden er geen bomen verwijderd in het plangebied.

Conclusie

Het voorkomen van huismus kan niet worden uitgesloten in het chalet binnen het plangebied. Nader onderzoek zal voor deze soort uitsluitel geven. Voor alle andere vogels met een jaarrond beschermd nest wordt het voorkomen uitgesloten.

2.5.5 Reptielen

Reptielen stellen strikte eisen aan hun omgeving en alle inheemse reptielen zijn in de Wet natuurbescherming beschermd. De meeste reptielensoorten houden zich voornamelijk op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden (bijv. heide en/of heischrale graslanden in combinatie met bossen en/of kleine landschapselementen). Het verharde plangebied voorziet niet in deze habitateisen. Het voorkomen van beschermde soorten reptielen wordt hierdoor uitgesloten.

2.5.6 Amfibieën

Het habitat van amfibieën is onder te verdelen in water- of voortplantingshabitat (vaak een poel, vijver of smalle watergang zonder grote vissen) en landhabitat (bosjes, struwelen en dergelijke en voor sommige soorten vergraafbaar zand). Binnen het plangebied is geen water aanwezig. Er zijn ook geen watergangen in de buurt van het plangebied aanwezig. De greppels langs de weg staan vrijwel jaarrond droog. Tevens ontbreekt geschikt landhabitat in het verharde plangebied. Het voorkomen van beschermde soorten amfibieën wordt uitgesloten binnen het plangebied, de voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde soorten amfibieën.

2.5.7 Vissen

Beschermde vissoorten zijn over het algemeen gebonden aan specifieke beek- of riviersystemen of watergangen met een goed ontwikkelde watervegetatie en een sliblaag. Door het ontbreken van water in of nabij het plangebied wordt het voorkomen van beschermde soorten vissen uitgesloten.

2.5.8 Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen en/of specifieke waardplanten. Dergelijke biotopen zijn in het plangebied niet aanwezig. Ook andere strikt beschermde soorten mollusken en tweekleppigen kunnen worden uitgesloten in het plangebied.

3 CONCLUSIE

Aan de Boshuisweg 3a te Putten worden 3 opstallen verwijderd. Op de locatie van deze opstallen wordt een dubbele carport met fietsenschuurtje terug geplaatst. Voor deze werkzaamheden plaatsvinden, moeten de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties met betrekking tot de natuur wet- en regelgeving in beeld zijn gebracht.

3.1 NATUURNETWERK NEDERLAND

Het plangebied ligt niet in het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Door de voorgenomen ontwikkeling gaat geen oppervlakte van NNN-gebied verloren en is er geen sprake van een wezenlijke aantasting van de waarden en kenmerken van het NNN. Effecten op het NNN worden daarom uitgesloten.

3.1.1 Overige beleidskaders

Vanuit de overige kaders uit het Natuurbeheerplan zijn geen consequenties te verwachten met betrekking tot de werkzaamheden.

3.2 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied. Het plangebied ligt echter wel dichtbij een Natura 2000-gebied (op circa 300 meter afstand). Binnen het plangebied wordt de functie van een stalhouderij omgezet in de functie wonen. De aantrekkende werking van de stalhouderij ten aanzien van verkeer verdwijnt en het aantal gehouden dieren neemt af. Hierdoor zal minder uitstoot zijn voor de nieuwe situatie dan in de huidige situatie mogelijk is. Een Aeries-berekening wordt hierdoor overbodig geacht.

3.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

Er worden geen bomen gekapt. Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is hier niet van toepassing.

3.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Wet natuurbescherming dient te worden nagegaan of vaste rust- en verblijfsplaatsen of belangrijke onderdelen van leefgebied van soorten door de ingreep worden aangetast.

3.5 CONSEQUENTIES

3.5.1 Nader onderzoek

Om het gebruik van het plangebied door de in het vorige hoofdstuk genoemde soorten in beeld te brengen is nader onderzoek noodzakelijk voor het chalet (gebouw 1):

- Huismus, nestplaatsen (Vogelrichtlijn). Onderzoek vindt plaats door in de periode april – juni mei twee maal onderzoek te doen conform de Soortinventarisatieprotocol Netwerk Groene Bureaus versie 1.1 2017.

3.5.2 Algemene voorwaarden

Twee algemene voorwaarden vanuit de Wet natuurbescherming zijn altijd van toepassing:

- De start van werkzaamheden dient buiten het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) plaats te vinden om verstoring van broedvogels en het broedsucces te voorkomen. Alleen op basis van gericht onderzoek (naar broedende vogels) mag van deze voorwaarde worden afgeweken.
- Op basis van de zorgplicht dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Verstoring moet worden beperkt en dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
 - werkzaamheden, zoals graaf- en kapwerkzaamheden en het verwijderen van begroeiing, te starten buiten het voortplantingsseizoen (april - augustus) en het winter(slaap)seizoen (november - februari);
 - het beperken van verlichting tijdens de avonduren ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren.

3.6 AANBEVELINGEN

Vanuit ecologisch oogpunt is de volgende aanbeveling te doen ten aanzien van de inrichting:

- Bij het aanbrengen van beplanting wordt aanbevolen om gebruik te maken van inheems bes- en bloemdragende struiken en planten.

BIJLAGE 1 WETTELIJK KADER

1.1 NATUURNETWERK NEDERLAND

Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een onderdeel van het natuurbeleid en heeft als doel het behoud van biodiversiteit. Gebieden die zijn aangewezen als onderdeel van NNN vormen een samenhangend netwerk van bestaande en toekomstige natuurgebieden in Nederland. Per NNN-gebied zijn natuurdoelen vastgelegd in het ruimtelijke provinciale beleid, waarmee rekening gehouden moet worden bij planologische ontwikkelingen. Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat activiteiten niet strijdig mogen zijn met de natuurdoelen.

1.1.1 Overige beleidskaders

Naast het NNN kunnen ook andere provinciale en gemeentelijke beleidskaders van toepassing zijn in het plangebied. Ook deze beleidskaders zijn niet verankerd in natuurwetgeving, maar dienen wel een rol te spelen in de planologische afweging.

1.2 WET NATUURBESCHERMING

1.1.2 Onderdeel gebiedsbescherming – Natura 2000

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura 2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming die per 1 januari 2017 van kracht is. Het is verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

1.1.3 Onderdeel houtopstanden

Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming (voorheen de Boswet) heeft als doel bossen te beschermen en de bestaande oppervlakte bos- en houtopstanden in Nederland in stand te houden. Kort gezegd, alles wat bos is, moet bos blijven. Indien een houtopstand onder de Wet Natuurbescherming valt en deze gekapt gaat worden, moet een kapmelding worden gedaan. Ook verplicht de Wet natuurbescherming om de betreffende grond binnen drie jaar opnieuw in te planten, de zogenaamde herplantplicht. Als bos definitief gekapt wordt, zal een ontheffing of compensatie van deze herplantplicht verleend moeten worden. De herplantplicht is niet van toepassing voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel.

Houtopstanden vallen onder de Wet natuurbescherming als het zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend betreffen die:

- buiten 'de bebouwde kom Boswet' liggen;
- een oppervlakte hebben van 10 are of meer;
- rijbeplantingen die meer dan 20 bomen omvatten, gerekend over het totaal aantal rijen.

1.1.4 Onderdeel soortenbescherming

Wettelijk kader

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime, als volgt in de Wet Natuurbescherming opgenomen:

Vogelrichtlijn

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Artikel 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.
- Artikel 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage I

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- *Soorten van de Vogelrichtlijn:*
Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.
- *Soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn:*
Dit zijn alle soorten in onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrichtlijn inclusief bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
- *Nationaal beschermde soorten:*
Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het betreft hier de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

Een project kan in strijd zijn met de Wet natuurbescherming wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Wettelijke belangen

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats.
- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van de Vogelrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is.
- Ter bescherming van flora en fauna.

Voor nationaal beschermde soorten geldt:

- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang.

Zorgplicht

Voor alle aanwezige soorten geldt volgens de Wet natuurbescherming altijd de zorgplicht (artikel 1.11). De zorgplicht schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor inheemse planten en dieren moeten voorkomen – of ze nu beschermd zijn of niet – en zorgvuldig met onze omgeving om moeten gaan. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

BIJLAGE 2 LITERATUURLIJST

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. Natuur in Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (redactie), 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland*. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Historisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

De Wild, W.W., F.L.A. Brekelmans, W.A.M. van Emmerik & J.L. Spier, 2016. *Atlas van Amfibieën en Reptielen*. RAVON Utrecht.

Limpens, H., K. Mosterd en W. Bongers, 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Websites

www.ndff.nl

www.ravon.nl

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx

www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen

www.verspreidingsatlas.nl/planten

www.verspreidingsatlas.nl/reptielen

www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren

www.vleermuis.net

www.vlindernet.nl

www.vogelatlas.nl